

Teza de doctorat: *Internaționalizarea capitalului autohton*

REZUMAT

Teza de doctorat intitulată „*Internaționalizarea capitalului autohton*” investighează multidimensional procesul prin care firmele autohtone se extind în afara granițelor naționale, în contextul unei economii aflate în transformare structurală și conectare accelerată la piețele globale. Prezenta lucrare pornește de la premisa că internaționalizarea capitalului românesc reprezintă o expresie a maturizării economiei interne, dar și o reacție strategică la provocările și oportunitățile mediului economic global. Lucrarea este structurată pe cinci capitole, precedate de o introducere și finalizată cu o serie de concluzii și propuneri.

În primul capitol, intitulat „*Abordări conceptuale privind procesul de internaționalizare*” este realizată o analiză a literaturii de specialitate cu privire la termenul de internaționalizare. Acest capitol oferă o privire de ansamblu asupra procesului de internaționalizare și globalizare, prin analiza critică a conceptelor cheie precum: internaționalizarea capitalului; globalizarea; investițiile străine directe, ca principală componentă a procesului de internaționalizare. De asemenea, tot în cadrul acestui capitol sunt analizate provocările și constrângerile companiilor în procesul de internaționalizare a acestora, dar și importanța lor în cadrul acestui proces. Capitolul se încheie cu o analiză bibliometrică ce evidențiază evoluția și tendințele cercetărilor științifice privind internaționalizarea capitalului.

În cadrul capitolului II, intitulat „*Analiza instrumentelor financiare utilizate pentru susținerea procesului de internaționalizare*” este prezentată și analizată „Strategia de internaționalizare a Uniunii Europene”. Acest capitol oferă o sinteză a principalelor instrumente financiare care sprijină procesul de internaționalizare, cu accent pe cadrul strategic al Uniunii Europene și pe programele de finanțare destinate acestui proces, pentru perioada de programare 2021-2027. Dintre cele mai importante programe de finanțare pentru procesul de internaționalizare sunt analizate următoarele: Programul NextGenerationEU; Programul pentru piața unică (Single Market Programme); Programul Horizon Europe; Instrumentele de preaderare (IPA) și politica de vecinătate (ENI); Programul InvestEU.

În cadrul acestui capitol este de menționat că Programul InvestEU are scopul principal de a sprijini companiile în efectuarea unor investiții strategice, inclusiv pentru extinderea către piețele externe. Scopul programului este de a efectua investiții publice și private pentru a duce la îndeplinirea obiectivelor strategice ale Uniunii Europene cu privire la tranziția către economia verde, digitalizare, coeziune economică și socială, competitivitate economică.

În cadrul capitolului III, intitulat **„Evaluarea performanței economice și a competitivității externe a României”**, este realizată o analiză pe baza principalilor indicatori macroeconomici, pentru perioada 2007-2024. Astfel, în plan intern au fost analizați următorii indicatori: PIB și PIB/capita, în perioada 2007-2024; structura PIB pe ramurile economiei naționale; inflația, respectiv indicele prețurilor de consum și productivitatea muncii pe ramuri de activitate.

În plan extern, sunt analizați o serie de indicatori, dintre care amintim: dinamica firmelor implicate în comerțul internațional; gradul de deschidere economică; piețele principale de export și import, precum și indicele de deschidere. Toți acești indicatori au scopul să contureze o imagine clară asupra procesului de internaționalizare a României.

În cadrul capitolului IV, intitulat **„Indicatorii mediului de afaceri și investițional”** este realizată o analiză a indicatorilor relevanți ai mediului de afaceri și cel investițional, cu accent pe Investițiile Străine Directe (ISD), în cadrul procesului de internaționalizare a capitalului românesc. Astfel, în acest capitol sunt analizate atât intrările nete de ISD (ca expresie a atractivității economice a României), cât și ieșirile nete, care reflectă capacitatea companiilor românești de a se extinde în afara granițelor țării.

De asemenea, tot în acest capitol, este evaluat raportul dintre aceste fluxuri, reprezentând un indicator sintetic al poziției României în economia globală. O componentă a cercetării constă și în aplicarea unui model de regresie multiplă pentru a evalua influența variabilelor macroeconomice (PIB, exporturi, importuri, ISD intrări) asupra ISD-urilor nete de ieșire în perioada 2007-2024. Rezultatele indică o corelație semnificativă între exporturi și ISD de intrare, ca factori favorizanți ai internaționalizării, în timp ce PIB-ul nu prezintă o influență directă semnificativă, sugerând că extinderea firmelor românești în străinătate este mai degrabă determinată de integrarea în fluxurile internaționale de capital și comerț decât de dinamica generală a economiei.

În cadrul capitolului V, intitulat **„Proiectarea și testarea Indicelui Compozit al Echității Comerțului Internațional (ECI) – Studiu de caz pentru România”**, este prezentat procesul de elaborare și testare a Indicelui Compozit al Echității Comerțului Internațional. În cadrul acestui capitol este detaliată metodologia de construire a indicelui, obiectivele sale și structura multidimensională, menită să reflecte echitatea în relațiile comerciale internaționale ale țării noastre.

De asemenea, tot în acest capitol sunt descrise etapele de colectare și prelucrare a datelor, normalizarea valorilor pentru comparabilitate, precum și algoritmul de agregare care permite obținerea unui scor compozit sintetic. Acest indice integrează dimensiunile economice, sociale și de mediu pentru a evalua calitativ participarea României la comerțul global, depășind limitările indicatorilor tradiționali.

În partea finală a lucrării sunt formulate o serie de concluzii și propuneri, vizând motivele, strategiile, piețele țintă și obstacolele asociate internaționalizării, precum și impactul acestui proces asupra performanței economice a companiilor implicate.

Contribuția inovativă a lucrării constă în dezvoltarea unui „**Indice Compozit al Echității Comerțului Internațional (ECI)**”, pentru a evalua calitativ participarea României la comerțul global, depășind limitările indicatorilor tradiționali.

Prin abordarea integrată, interdisciplinară și bazată pe date empirice relevante, teza oferă o contribuție semnificativă la înțelegerea modului în care companiile cu capital românesc pot deveni actori competitivi și responsabili într-o economie globală caracterizată printr-o concurență foarte puternică.